

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичного виховання

Кафедра соціально-гуманітарних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
соціально-гуманітарних наук

_____ Л.П. Корогод

«___» _____ 2018 р.

Р о б о ч а п р о г р а м а н а в ч а л ь н о ї д и с ц и п л і н и

ІСТОРИЯ І КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Бакалавр

(ступінь вищої освіти)

галузь знань	<u>01 Освіта/педагогіка</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>017 Фізична культура і спорт</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>Тренерсько-викладацька діяльність</u> (назва спеціалізації/ освітня програма)
факультет	<u>фізичної культури і спорту</u> (назва факультету)
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / за вибором)

2018/2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – **Історія і культура України** для здобувачів ступеню вищої освіти **бакалавр**, галузі знань – **01 Освіта/педагогіка**, спеціальності **017 Фізична культура і спорт**.

Розробники:

КОРОГОД ЛАРИСА ПЕТРІВНА, кандидат політичних наук, доцент кафедри
соціально-гуманітарних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **соціально-гуманітарних наук**, факультету **фізичне виховання** Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 22 від «31» травня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ Л.П. Корогод
(підпис) (прізвище та ініціали)

«31» травня 2018 р.

Ó Корогод Лариса Петрівна, 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація/освітня програма, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта/педагогіка (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціалізація/освітня програма: Тренерсько-викладацька діяльність	Рік підготовки	
Змістових модулів – 5		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання немає (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		1-й	1-й
Тижневих годин для денної, заочної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,2	Ступінь вищої освіти: Бакалавр	36 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		38 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		76 год.	126 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-год.	
		Вид контролю:	
Іспит	Іспит		

2. Мета та завдання дисципліни

Мета вивчення дисципліни:

- формування загального розуміння історичного процесу в його різноманітностях і суперечностях; способів одержання, засвоєння і застосування історичних знань; умінь самостійно орієнтуватись у швидких змінах суспільного життя, критично ставитись до інформації;
- формування у студентів загальнолюдських духовних ціннісних орієнтацій; моральних якостей громадянина – патріота своєї Батьківщини;
- підготовка до активної участі у розбудові Української держави, збереження та розвитку культури і духовності українського народу; доброзичливого ставлення до інших культур і народів.

Завдання: вивчення дисципліни:

- оволодіння знаннями у повному обсязі програмного матеріалу; чітке оперування і володіння понятійно-категоріальним апаратом історичної науки взагалі і історії України зокрема; уміння робити обґрунтовані висновки, узагальнення, доводити свою точку зору, пов'язувати програмний матеріал з сучасністю;

- вміти визначати теоретичні, духовні та прикладні компоненти історичного знання; усвідомлювати їхню роль та функції в державотворчому процесі України, піднесенні української національної свідомості; формуванні патріотизму у громадян України; забезпеченні особистого внеску до суспільно-політичного життя;
- орієнтуватися в основних наукових концепціях і напрямках, політичних доктринах, що стосуються історії і культури України;
- мати чітке уявлення про суть, рушійні сили, характер головних подій і процесів в історії і культурі України, уміти визначати їх історичне значення;
- знати основні положення Конституції України; суть, спрямованість і значення державотворчого процесу в Україні;
- формування уявлень про процеси міжнародного життя, геополітичну обстановку; місце, роль і статус незалежної України в сучасному світі.

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**:

- програмний матеріал у запланованому обсязі;
- хронологію та зміст основних періодів розвитку історії людства в цілому та історії і культури України, витоки української нації та її місце і роль у загальнолюдських процесах; суспільно-економічні, політичні, культурні процеси історичного розвитку українського народу;
- основні наукові концепції і напрями, політичні доктрини, що стосуються історії і культури України;
- основні положення Конституції України; суть, спрямованість і значення державотворчого процесу в Україні;
- головні процеси сучасного міжнародного життя, геополітичну обстановку; місце і статус незалежної України в сучасному світі.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**:

- аналізувати історичні процеси, події, факти;
- оперувати понятійно-категоріальним апаратом історичної науки; користуватися історичними джерелами та довідковими матеріалами з історії і культури України;
- брати участь у дискусіях на суспільно-історичні теми;
- на основі вироблення навичок самостійної роботи забезпечити процес безперервної освіти при подальшій професійній діяльності;
- формувати власну історико-політичну культуру, громадянську позицію.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1. Вступ. Українські землі в період середньовіччя (друга половина IX ст. – 1648 р.).

Тема 01. Вступ до курсу «Історія і культура України»

Предмет і завдання курсу «Історія і культура України». Періодизація історії і культури України. Джерела вивчення української історії і культури.

Тема 02. Київська Русь.

Виникнення і становлення Давньоруської держави (кінець IX- початок X ст.). Піднесення та розквіт Київської Русі (кінець X - середина IX ст.). Запровадження християнства в Київській Русі. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі. Культура Київської Русі.

Тема 03. Галицько-Волинська держава.

Політична роздробленість Київської Русі: її причини та наслідки. Галицько-Волинська держава та її роль в історії українського народу. Встановлення монголо-татарського іґа та його вплив на динаміку суспільного розвитку руських земель.

Тема 04. Українські землі у складі Литви та Польщі.

Експансія Литви та Польщі в Україну. Люблінська унія. Соціальна структура та економічний розвиток українських земель. Церкви та міжконфесійні відносини. Берестейська церковна унія. Суспільні рухи кінця XVI-30-х років XVII ст. Етнокультурні процеси у XIV-XVI ст. Час і причини появи козацтва. Природно-географічні умови козацького уряу. Заснування Запорозької Січі та її устрій. Боротьба козацтва проти татарсько-турецької агресії. Умови і основні тенденції розвитку культури.

Змістовий модуль 2. Україна у період нової історії (1648 р. - початок XX ст.).

Тема 05. Українська національна революція (1648-1676 рр.).

Причини, рушійні сили і характер революції. Проблема її типології, хронологічних меж та періодизації. Початок революції. Перші перемоги. Зародження ідеї автономізму. Військові дії 1649-1653рр. Переяславський договір 1654р. та його оцінка. Історична роль діяльності Б.Хмельницького. Розгортання події після смерті Б.Хмельницького. Причини поразки та історичне значення Української національної революції 1648-1676 рр.

Тема 06. Україна наприкінці XVII - у XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепа. Північна війна та її наслідки для України. Посилення наступу російського царизму на автономний устрій України і його остаточна ліквідація. Вхідження Північного Причорномор'я та Правобережної України до складу Росії. Соціально-економічний розвиток України. Українська культура часів козацько-гетьманської держави (середина XVII – кінець XVIII ст.)

Тема 07. Україна в першій половині XIX ст.

Криза середньовічних і розвиток нових соціально-економічних відносин. Національно-духовне відродження. Політизація національного руху.

Тема 08. Україна в другій половині XIX ст.

Скасування кріпацтва та демократичні реформи другої половини XIX ст. Індустріалізація економіки. Суспільні течії та рухи. Зміни у соціальній та національній структурі української нації другої половини XIX ст. Національно-визвольний рух. Культура українських земель у XIX ст.

Тема 09. Україна на початку XX ст.

Промисловий розвиток Наддніпрянської України. Суспільно-політичні явища революції 1905-1907рр. та їх вплив на розвиток України. Столипінська аграрна реформа і її вплив на соціально-економічне життя України. Українські землі у Першій світовій війні. Українська культура початку XX ст.

Змістовий модуль 3. Новітня історія України : національно-демократична революція 1917-1920 рр., міжвоєнний період (1917 – 1939 рр.).

Тема 10. Українська національно-демократична революція (1917-1920 рр.).

Початок державного відродження України в 1917-1918рр. Утворення та діяльність Української Центральної Ради. Українська держава гетьмана П.Скоропадського. Відродження УНР. Директорія. Національно-визвольний рух в західноукраїнських землях. Історичне значення та уроки боротьби українського народу за незалежність в 1917-1920 рр.

Тема 11. Україна у складі СРСР (1922-1939 рр.).

Соціально-економічне становище краю. Лінія польських властей щодо українських земель у 1920-30-х рр. Колективізація сільського господарства. Голод 1932-1933рр. в Україні. Україна і процес формування тоталітарного режиму в СРСР. Українська культура 1920-1930 рр.

Тема 12. Західноукраїнські землі в 1920-30-х роках.

Соціально-економічне становище краю. Лінія польських властей щодо українських земель у 1920-30-х рр. Форми суспільної активності українського населення, протидія асиміляторській політиці Польщі. «Українське питання» і його місце у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни.

Змістовий модуль 4. Новітня історія України: Україна в роки Другої Світової війни; повоєнної відбудови, десталінізації, наростання системної кризи тоталітарного ладу (1939-1991 рр.)

Тема 13. Україна в роки Другої світової війни.

Напад фашистської Німеччини на СРСР. Встановлення німецько-фашистського окупаційного режиму. Рух Опору на окупованій території. Дії ОУН-УПА. Визволення українських земель від німецько-фашистських загарбників. Внесок українського народу в розгром фашистської Німеччини. Втрати України в Другій світовій війні.

Діяльність української інтелігенції у роки Другої Світової війни.

Тема 14. Україна у повоєнний період (др. пол. 40- перша пол. 60-х рр.).

Відбудова народного господарства та подальший соціально-економічний розвиток України. Суспільно-політичне життя та політична боротьба в УРСР.

Діяльність України на міжнародній арені. Українська культура.

Тема 15. Україна в період наростання системної кризи тоталітарного ладу і процесу перебудови в СРСР (др. пол. 60 р. – серпень 1991 р.).

Суспільно-політичне життя в умовах зміцнення авторитарно бюрократичної системи. Наростання застійних явищ в економіці. Нерозв'язані проблеми підвищення життєвого рівня народу. Україна і процес перебудови в СРСР. Утворення незалежної Української держави (квітень 1985 – серпень 1991рр.). Українська культура.

Духовний розвиток українського суспільства періоду наростання кризи тоталітарного режиму (1965-1985 рр.): ідеологічний диктат. Дисидентський рух.

Змістовий модуль 5. Новітня історія України: Україна на шляху незалежності (1991 р. – сучасний етап)

Тема 16. Україна на шляху незалежності.

Україна на етапі утвердження національної державності. Політичне становище України. Економічний стан держави. Аграрна проблема. Глобалізація та її вплив на історичну долю України на початку XXI ст. Сучасна українська культура.

Тема 17. Українці за межами України.

Розселення українців в сучасному світі. Українці у США Канаді, Австралії. Українці в країнах Південної Америки. Українці Західної Європи.

Українці Східної діаспори. Українська діаспора та Україна.

Тема 18. Сучасна українська культура.

Основні тенденції розвитку сучасної української культури.

Пріоритети шкільної освіти. Реформування вищої та середньої спеціальної освіти. Заходи в галузі організації української науки. Науковий потенціал України та міграційні процеси. Комерціалізація науки. Співробітництво з українською діаспорою. Процеси освоення в літературі та мистецтві. Повернення в річище національної духовності заборонених раніше творів М. Драгоманова, М. Грушевського, В. Винниченка, М. Хвильового, М. Зерова, О. Олеся, Є. Маланюка, Г. Косинки, Є. Плужника та ін. Участь діячів науки і культури в політичному житті сучасної України. Повернення в Україну культурних цінностей. Суперечливі процеси у сфері періодичної преси. Зрушення в театрі, кінематографії, образотворчому мистецтві, музиці. Відродження пісенної творчості та розвиток сучасної української пісні. Відродження релігії і церкви. Характерні ознаки релігійного життя. Зрушення в культурному житті національних меншин.

Фізична культура і спорт в духовній культурі українського народу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	Практична робота	Лабораторна робота	Індивідуальна робота	Самостійна робота		лекції	Практична робота	Лабораторна робота	Індивідуальна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Вступ. Українські землі в період середньовіччя (друга половина IX ст. – 1648 р.).												
Тема 1. Вступ до курсу «Історія і культура України»	6	2	2			2	9	1	2			6
Тема 2. Київська Русь.	8	2	2			4	7	1				6
Тема 3. Галицько-Волинська держава.	8	2	2			4	7	1				6
Тема 4. Українські землі у складі	8	2	2			4	7	1				6

Литви та Польщі.													
Разом за змістовим модулем 1	30	8	8			14	30	4	2				24
Змістовий модуль 2. Україна у період нової історії (1648 р. - початок ХХ ст.).													
Тема 5. Українська національна революція (1648-1676 рр.).	6	2	2			2	7	1	2				4
Тема 6. Україна наприкінці ХVІІ - у ХVІІІ ст.	6	2	2			2	5	1					4
Тема 7. Україна в першій половині ХІХ ст.	6	2	2			2	4	-					4
Тема 8. Україна в другій половині ХІХ ст.	6	2	2			2	7	1					6
Тема 9. Україна на початку ХХ ст.	6	2	2			2	7	1					6
Разом за змістовим модулем 2	30	10	10			10	30	4	2				24
Змістовий модуль 3. Новітня історія України : національно-демократична революція 1917-1920 рр., міжвоєнний період (1917 – 1939 рр.).													
Тема 10. Українська національно-демократична революція (1917-1920 рр.).	10	2	2			6	12	1	1				10
Тема 11. Україна у складі СРСР (1922-1939 рр.).	10	2	2			6	11	1					10
Тема 12. Західноукраїнські землі в 1920-30-х роках.	10	2	2			6	7	-					7
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6			18	30	2	1				27
Змістовий модуль 4. Новітня історія України: Україна в роки Другої Світової війни; повоєнної відбудови, десталінізації, наростання системної кризи тоталітарного ладу (1939-1991 рр.)													
Тема 13. Україна в роки Другої світової війни.	10	2	2			6	12	1	1				10
Тема 14. Україна у повоєнний період (др. пол. 40- перша пол. 60-х рр.).	10	2	2			6	10	-					10
Тема 15. Україна в період наростання системної кризи тоталітарного ладу і процесу перебудови в СРСР (др. пол. 60 р. – серпень 1991 р.).	10	2	2			6	8	1					7
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6			18	30	2	1				27
Змістовий модуль 5. Новітня історія України: Україна на шляху незалежності (1991 р. – сучасний етап).													
Тема 16. Україна на шляху незалежності.	10	2	2			6	11	2	1				8
Тема 17. Українці за межами України.	8	2	2			4	9	1					8
Тема 18. Сучасна українська культура.	12	2	4			6	10	1	1				8
Разом за змістовим модулем 5	30	6	8			16	30	4	2				24
Усього годин	150	36	38			76	150	16	8				126

5. Теми семінарських занять

№ змістового модуля, теми	Назва семінарського заняття і короткий його зміст	Кількість аудиторних годин	
		Денна	Заочна
I	Змістовий модуль. Вступ. Українські землі в період середньовіччя (друга половина IX ст. – 1648 р.).	8	2
1	Вступ до курсу «Історія і культура України»	2	2
2	Київська Русь.	2	
3	Галицько-Волинська держава.	2	
4	Українські землі у складі Литви та Польщі.	2	
II	Змістовий модуль. Україна у період нової історії (1648 р. - початок XX ст.).	10	2
5	Українська національна революція (1648-1676 рр.).	2	2
6	Україна наприкінці XVII - у XVIII ст.	2	
7	Україна в першій половині XIX ст.	2	
8	Україна в другій половині XIX ст.	2	
9	Україна на початку XX ст.	2	
III	Змістовий модуль. Новітня історія України : національно-демократична революція 1917-1920 рр., міжвоєнний період (1917 – 1939 рр.).	6	1
10	Українська національно-демократична революція (1917-1920 рр.).	2	1
11	Україна у складі СРСР (1922-1939 рр.).	2	
12	Західноукраїнські землі в 1920-30-х роках.	2	
IV	Змістовий модуль. Новітня історія України: Україна в роки Другої Світової війни; повоєнної відбудови, десталінізації, наростання системної кризи тоталітарного ладу (1939-1991 рр.)	6	1
13	Україна в роки Другої світової війни.	2	1
14	Україна у повоєнний період (др. пол. 40- перша пол. 60-х рр.).	2	
15	Україна в період наростання системної кризи тоталітарного ладу і процесу перебудови в СРСР (др. пол. 60 р. – серпень 1991 р.).	2	
V	Змістовий модуль. Новітня історія України: Україна на шляху незалежності (1991 р. – сучасний етап).	8	2
16	Україна на шляху незалежності.	2	1
17	Українці за межами України.	2	
18	Сучасна українська культура.	4	1

6. Теми практичних занять --- не передбачено навчальною програмою.

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає:

- підготовку до аудиторних занять;
- підготовку до контрольних заходів;
- вивчення окремих тем, що не виносяться на семінарські заняття.

№ з/р	Назва теми яка вивчається самостійно	Кількість годин	
		Денна	Заочна
	Змістовий модуль I. Вступ. Українські землі в період середньовіччя (друга половина IX ст. – 1648 р.).	14	24
1	Вступ до курсу «Історія і культура України» Предмет і завдання курсу «Історія і культура України». Періодизація історії і культури України. Джерела вивчення української історії і культури.	2	6
2	Київська Русь. Виникнення і становлення Давньоруської держави (кінець IX- початок X ст.). Піднесення та розквіт Київської Русі (кінець X - середина IX ст.). Запровадження християнства в Київській Русі. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі. Культура Київської Русі.	4	6
3	Галицько-Волинська держава. Політична роздробленість Київської Русі: її причини та наслідки. Галицько-Волинська держава та її роль в історії українського народу. Встановлення монголо-татарського іга та його вплив на динаміку суспільного розвитку руських земель.	4	6
4	Українські землі у складі Литви та Польщі. Експансія Литви та Польщі в Україну. Люблінська унія. Соціальна структура та економічний розвиток українських земель. Церкви та міжконфесійні відносини. Берестейська церковна унія. Суспільні рухи кінця XVI-30-х років XVII ст. Етнокультурні процеси у XIV-XVI ст.	4	6
	Змістовий модуль II. Україна у період нової історії (1648 р. - початок XX ст.).	10	24
5	Причини, рушійні сили і характер революції. Проблема її типології, хронологічних меж та періодизації. Початок революції. Перші перемоги. Зародження ідеї автономізму. Військові дії 1649-1653рр. Переяславський договір 1654р. та його оцінка. Історична роль діяльності Б.Хмельницького. Розгортання події після смерті Б.Хмельницького. Причини поразки та історичне значення Української національної революції 1648-1676 рр.	2	4
6	Україна наприкінці XVII - у XVIII ст. Гетьманування І. Мазепи. Північна війна та її наслідки для України. Посилення наступу російського царизму на автономний устрій України і його остаточна ліквідація. Вхідження Північного Причорномор'я та Правобережної України до складу Росії. Соціально-економічний розвиток України. Українська культура часів козацько-гетьманської держави (середина XVII – кінець XVIII ст.).	2	4
7	Україна в першій половині XIX ст. Криза середньовічних і розвиток нових соціально-економічних відносин. Національно-духовне відродження. Політизація національного руху.	2	4
8	Україна в другій половині XIX ст. Скасування кріпацтва та демократичні реформи другої половини XIX ст. Індустріалізація економіки. Суспільні течії та рухи. Зміни у соціальній та національній структурі української нації другої половини XIX ст. Національно-визвольний рух. Культура українських земель у XIX ст.	2	6

9	<p>Україна на початку ХХ ст.</p> <p>Промисловий розвиток Наддніпрянської України. Суспільно-політичні явища революції 1905-1907рр. та їх вплив на розвиток України. Столипінська аграрна реформа і її вплив на соціально-економічне життя України. Українські землі у Першій світовій війні. Українська культура початку ХХ ст.</p>	2	6
	<p>Змістовий модуль III. Новітня історія України : національно-демократична революція 1917-1920 рр., міжвоєнний період (1917 – 1939 рр.).</p>	18	27
10	<p>Українська національно-демократична революція (1917-1920 рр.).</p> <p>Початок державного відродження України в 1917-1918рр. Утворення та діяльність Української Центральної Ради. Українська держава гетьмана П.Скоропадського. Відродження УНР. Директорія. Національно-визвольний рух в західноукраїнських землях. Історичне значення та уроки боротьби українського народу за незалежність в 1917-1920 рр.</p>	6	10
11	<p>Україна у складі СРСР (1922-1939 рр.).</p> <p>Соціально-економічне становище краю. Лінія польських властей щодо українських земель у 1920-30-х рр. Колективізація сільського господарства. Голод 1932-1933рр. в Україні. Україна і процес формування тоталітарного режиму в СРСР. Українська культура 1920-1930 рр.</p>	6	10
12	<p>Західноукраїнські землі в 1920-30-х роках.</p> <p>Соціально-економічне становище краю. Лінія польських властей щодо українських земель у 1920-30-х рр. Форми суспільної активності українського населення, протидія асиміляторській політиці Польщі. «Українське питання» і його місце у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни.</p>	6	7
	<p>Змістовий модуль IV. Новітня історія України: Україна в роки Другої Світової війни; повоєнної відбудови, десталінізації, наростання системної кризи тоталітарного ладу (1939-1991 рр.)</p>	18	27
13	<p>Україна в роки Другої світової війни.</p> <p>Напад фашистської Німеччини на СРСР. Встановлення німецько-фашистського окупаційного режиму. Рух Опору на окупованій території. Дії ОУН-УПА. Визволення українських земель від німецько-фашистських загарбників. Внесок українського народу в розгром фашистської Німеччини. Втрати України в Другій світовій війні.</p>	6	10
14	<p>Україна у повоєнний період (др. пол. 40- перша пол. 60-х рр.).</p> <p>Відбудова народного господарства та подальший соціально-економічний розвиток України. Суспільно-політичне життя та політична боротьба в УРСР.</p> <p>Діяльність України на міжнародній арені. Українська культура.</p>	6	10
15	<p>Україна в період наростання системної кризи тоталітарного ладу і процесу перебудови в СРСР (др. пол. 60 р. – серпень 1991 р.).</p> <p>Суспільно-політичне життя в умовах зміцнення авторитарно бюрократичної системи. Наростання застійних явищ в економіці. Нерозв'язані проблеми підвищення життєвого рівня народу. Україна і процес перебудови в СРСР. Утворення незалежної Української держави (квітень 1985 – серпень 1991рр.). Українська культура.</p>	6	7
	<p>Змістовий модуль V. Новітня історія України: Україна на шляху не-</p>	16	24

	залежності (1991 р. – сучасний етап).		
16	Україна на шляху незалежності. Україна на етапі утвердження національної державності. Політичне становище України. Економічний стан держави. Аграрна проблема. Глобалізація та її вплив на історичну долю України на початку XXI ст.	6	8
17	Українці за межами України. Розселення українців в сучасному світі. Українці у США Канаді, Австралії. Українці в країнах Південної Америки. Українці Західної Європи. Українці Східної діаспори. Українська діаспора та Україна.	4	8
18	Сучасна українська культура. Основні тенденції розвитку сучасної української культури. Пріоритети шкільної освіти. Реформування вищої та середньої спеціальної освіти. Заходи в галузі організації української науки. Науковий потенціал України та міграційні процеси. Відродження релігії і церкви. Фізична культура і спорт в духовній культурі українського народу.	6	8

10. Методи навчання

- лекції;
- семінарські заняття;
- поточні консультації;
- самостійна робота студентів з вивчення лекційного матеріалу, матеріалів підручників першоджерел, нормативних документів.

11. Методи контролю

- співбесіда на поточних консультаціях;
- тестовий контроль;
- виконання контрольної роботи;
- самоконтроль;
- екзамен.

Орієнтований перелік питань, які визначаються як питання поточного та семестрового контролю.

1. Предмет, функції і завдання курсу «Історія і культура України». Історична наука в умовах утвердження української національної державності.
2. Місце курсу «Історія і культура України» в системі соціально-гуманітарних наук.
3. Наукова періодизація і характеристика основних етапів історії і культури України.
4. Джерела вивчення української історії і культури.
5. Державна символіка сучасної України та її походження.
6. Михайло Грушевський – видатний історик і суспільно-політичний діяч України.
7. Виникнення і становлення Давньоруської держави (кінець IX – початок X ст.).
8. Піднесення та розквіт Київської Русі (кінець X – середина XI ст.).
9. Запровадження християнства в Київській Русі.
10. Політичний устрій та соціально-економічний розвиток Київської Русі.
11. Політична роздробленість Київської Русі: її причини та наслідки.
12. Культура Київської Русі.
13. Галицько-Волинська держава та її роль в історії української державності.
14. Встановлення монголо-татарського іґа та його вплив на динаміку суспільного

розвитку руських земель.

15. Українські землі у складі Великого князівства Литовського.
16. Наступ Польщі на українські землі. Утворення Речі Посполитої.
17. Економічне становище українських земель у складі Речі Посполитої.
18. Берестейська церковна унія.
19. Культура України XIV – XVI ст.
20. Суспільні рухи в Україні кінця XVI – 30-х років XVII ст.
21. Час і причини появи козацтва. Природно-географічні умови козацького краю.
22. Заснування Запорозької Січі та її устрій.
23. Боротьба козацтва проти татарсько-турецької агресії.
24. Причини, характер, рушійні сили Української національної революції 1648-1676 рр.
25. Початок національної революції в Україні /1648-1649 рр./.
26. Богдан Хмельницький. Формування основ козацької держави.
27. Військові дії 1649-1653 рр. Переяславсько-Московський договір та його історичне значення.
28. Історичне значення діяльності Богдана Хмельницького. Подальше розгортання подій Української національної революції після його смерті.
29. Історичне значення Української національної революції 1648-1676 рр.
30. Внутрішня і зовнішня політика гетьмана І.Мазепи.
31. Ліквідація російським самодержавством автономного устрою України.
32. Гайдамацький та опришківський рух в Україні в першій половині XVIII ст. О.Довбуш.
33. Культура України XVI – XVIII ст.
34. Розподіл Польщі і входження Правобережної України до складу Російської імперії. Українські землі на рубежі XVIII – XIX ст.
35. Суспільно-політичний рух у Наддніпрянській Україні в кінці XVIII – першій половині XIX ст.
36. Війна Росії з наполеонівською Францією та участь у ній українців.
37. Декабристський рух в Україні.
38. Західноукраїнські землі під гнітом Австрійської монархії в першій половині XIX ст. Події революції 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях.
39. Піднесення національно-визвольної боротьби в Галичині в 20-30-х рр. XIX ст. “Руська трійця”.
40. Кирило-Мефодіївське товариство, його діяльність та історичне значення. Т.Г.Шевченко.
41. Занепад кріпосництва та зародження ринкових відносин в Україні в першій половині XIX ст.
42. Культура України першої половини XIX ст.
43. Реформа 1861 року та її соціально-економічні наслідки в Україні.
44. Здійснення демократичних реформ 60-70-х рр. XIX ст. в Україні.
45. Соціально-економічний розвиток українських земель у другій половині XIX ст.
46. Суспільно-політичний рух у Наддніпрянській Україні в 60-90 рр. XIX ст. М.Драгоманов.
47. Піднесення національно-визвольного руху на західноукраїнських землях. І.Франко.
48. Українське національне відродження XIX століття: сутність, передумови, етапи.
49. Суспільно-політичний та національно-культурний рух в Україні на початку XX ст. Утворення політичних партій.
50. Культура України другої половини XIX ст.
51. Революційні події в Україні 1905-1907 рр. Діяльність української громади в I і II Державних Думах.
52. Столипінська аграрна реформа та її наслідки в Україні.
53. Соціально-політичний та економічний розвиток України напередодні I світової війни.
54. Суть трагедії українського народу, пов’язаної з I Світовою війною.

55. Центральна Рада. Формування Української державності. I, II, III Універсали Центральної Ради. Проголошення УНР.
56. Перший з'їзд Рад України. Утворення Української Радянської Республіки. ІV Універсал Центральної Ради. Причини поразки Центральної Ради.
57. М.Грушевський як видатний діяч національно-визвольного руху України.
58. Українська держава гетьмана П.Скоропадського /квітень-грудень 1918 року/.
59. Відродження УНР. Директорія /грудень 1918 – листопад 1920 рр./.
60. Положення в Україні в 1919-1920 рр. Політика більшовиків щодо України. “Воєнний комунізм”.
61. Національно-визвольний рух в західно-українських землях /1918-1920 р./.
62. Історичне значення та уроки боротьби українського народу за незалежність у 1917-1920 рр.
63. Україна в період нової економічної політики /1921-1928 рр./.
64. Індустріалізація в Україні в 30-і роки та її соціальні наслідки.
65. Колективізація сільського господарства в Україні. Голодомор 1932-1933 рр. та його наслідки.
66. Утвердження сталінського тоталітарного режиму в Україні в 1930-х рр.
67. Західноукраїнські землі в 20-30-х роках ХХ ст.
68. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Боротьба проти фашистських загарбників в Україні в 1941-1943 рр.
69. Боротьба проти фашистських загарбників в Україні в 1941-1943 рр. Дії ОУН-УПА в західно-українських землях.
70. Україна на завершальному етапі другої світової війни. Втрати України у другій світовій війні.
71. Відбудова народного господарства України. Рух опору на західноукраїнських землях ОУН-УПА /друга половина 40-х – початок 50-х рр./.
72. Діяльність Української РСР на міжнародній арені після Другої світової війни.
73. Соціально-економічні процеси і політичне становище в Україні в середині 50-х – першій половині 60-х рр. Духовне життя України в умовах десталінізації.
74. Посилення кризових явищ в соціально-економічному, політичному, культурному житті України /друга половина 60-х – середина 80-х рр./.
75. Криза радянського суспільства і новий етап демократичного руху в Україні /друга половина 80-х – початок 90-х рр./.
76. Проголошення і розвиток Української незалежної держави. “Акт проголошення незалежності України” від 24 серпня 1991 р. Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України Утворення СНД.
77. Становлення ринкових відносин у незалежній Україні. Зародження та розвиток багатопартійності.
78. Державна символіка сучасної України та її історичне походження.
79. Національна Доктрина розвитку фізичної культури і спорту в сучасній Україні. Соціально-політичні функції та головні завдання сучасної політики України в галузі фізичної культури і спорту.
80. Українська діаспора та Україна.
81. Основні тенденції розвитку сучасної української культури.
82. Невідкладні заходи та довготермінові завдання політики України в галузі реформування і розвитку українського суспільства на сучасному етапі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Для іспиту

Літній семестр													
Розподіл балів за змістовними модулями і темами що вивчаються											Підсумковий тест (іспит)	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			T12
15	15	15	15	12	12	12	12	12	20	20			20
60				60					60				
Змістовий модуль 4					Змістовий модуль 5								
T13		T14		T15		T16		T17		T18			
20		20		20		20		20		20			
60					60			40		100			

12.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Середньо-зважений бал	Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання знань
90-100	Відмінно (зараховано)*	A	Студент при відповіді на питання виявив всебічні, систематизовані знання; здатність диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання; застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; інтерпретувати схеми, графіки, діаграми: аналізувати і оцінювати факти, події та прогнозувати від прийнятих рішень очікувані результати; викладати матеріал на папері логічно, послідовно; демонструвати знання основної і додаткової літератури для творчого використання. Самостійно оці-

			нює різноманітні життєві явища і факти, виявляє особисту позицію щодо них.
82-89	Добре (зараховано)*	B	Студент при відповіді на питання виявив повне знання програмного матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури, передбаченою програмою на рівні аналогічного відтворення. Вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, робить висновки, але допускає незначні помилки.
74-81		C	Студент уміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок. Допускає помилки і робить не чітко висновки.
64-73	Задовільно (зараховано)*	D	Студент при відповіді на питання виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. Студент знає навчальний матеріал, з допомогою викладача або конспекту відтворює програмний матеріал. Допускає значні помилки.
60-63		E	Студент задовольняє мінімальним вимогам, знає близько половини навчального матеріалу, з допомогою викладача або підручника (конспекту) відтворює програмний матеріал. Допускає значні помилки.
35-59	Незадовільно (не зараховано)*	FX	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку. Можливе повторене складання.
0-34	Незадовільно (не зараховано)*	F	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, не виявляє здатність елементарно викласти думку. Обов'язково повторне вивчення дисципліни.

* - форма контролю залік

12.2. Форма поточного контролю

Елементи контролю за змістовним модулем 1

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
Виступи на семінарських заняттях	4	10	40	1-4
Підготовка доповіді на семінарське заняття	1	10	10	1-4
Участь у дискусії, доповнення на семінарському занятті	1	10	10	1-4
Всього			60	

Елементи контролю за змістовним модулем 2

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
Виступи на семінарських заняттях	4	10	40	5-9
Підготовка доповіді на семінарське заняття	1	10	10	5-9
Участь у дискусії, доповнення на семінарському занятті	1	10	10	5-9
Всього			60	

Елементи контролю за змістовним модулем 3

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
Виступи на семінарських заняттях	3	10	30	10-12
Підготовка доповіді на семінарське заняття	1	10	10	10-12
Участь у дискусії, доповнення на семінарському занятті	2	10	20	10-12
Всього			60	

Елементи контролю за змістовним модулем 4

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
Виступи на семінарських заняттях	3	10	30	13-15
Підготовка доповіді на семінарське заняття	1	10	10	13-15
Участь у дискусії, доповнення на семінарському занятті	2	10	20	13-15
Всього			60	

Елементи контролю за змістовним модулем 5

Вид контролю	К-ть завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	

Виступи на семінарських заняттях	2	10	20	16-18
Підготовка доповіді на семінарське заняття	2	10	20	16-18
Участь у дискусії, доповнення на семінарському занятті	1	10	10	16-18
Контрольна робота	1	10	10	18
Всього			60	

Критерії і норми оцінювання навчальної діяльності студентів на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів - 10	Критерії оцінювання
9-10	Висока активність на СЗ і достатньо високий рівень самостійної підготовки.
7-8	Достатня активність на СЗ та достатній рівень самостійної підготовки, проте студент допускає неточності при формулюванні певних положень, негрубі помилки при виконанні лінгвістичних вправ.
5-6	Середня активність на СЗ і середній рівень самостійної підготовки, студент допускає неточності при формулюванні певних положень, грубі помилки при виконанні лінгвістичних вправ.
3-4	Низька активність на СЗ і низький рівень самостійної підготовки, студент допускає низку грубих помилок, низький рівень знань теоретичного матеріалу.
1-2	Пасивна поведінка студента на СЗ і відсутність будь-якої самостійної підготовки, репродуктивне списування текстів навчального матеріалу або його запису після колективного опрацювання навчального матеріалу

Критерії оцінювання доповіді

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, правильне і повне формулювання мети, завдань дослідження, розкриття теми дослідження.	1 бал
2.	Складання плану реферату та списку першоджерел.	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	3 бали
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій. Правильне цитування теоретичних джерел, рівень узагальнень і аналізу наукових праць	1 бал
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, уміння формулювати висновки, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	1 бал
6.	Грамотність, логічність і загальний стиль викладу.	1 бал

7.	Дотримання вимог технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел).	1 бал
8.	Захист роботи: уміння усно зробити короткий виклад, дотримання логіки викладу, культура мовлення, доречність використання прикладів, презентації Microsoft Office Power Point або карти знань Bubbles.us	1 бал
Разом		10 балів

**Критерії і норми оцінювання участі студентів (доповнення)
у дискусії на семінарському занятті**

Максимальна кількість балів - 10	Критерії оцінювання
9-10	Висока активність на СЗ в ході дискусії і достатньо високий рівень самостійної підготовки до неї, прояв інтересу до теми.
7-8	Достатня активність на СЗ та достатній рівень самостійної підготовки, проте студент допускає неточності при формулюванні певних положень при виконанні лінгвістичних вправ.
5-6	Середня активність на СЗ і середній рівень самостійної підготовки, студент допускає неточності при формулюванні певних положень при виконанні лінгвістичних вправ.
3-4	Низька активність на СЗ і низький рівень самостійної підготовки, низький рівень знань теоретичного матеріалу.
1-2	Пасивна поведінка студента на СЗ і відсутність будь-якої самостійної підготовки.

Критерії і норми оцінювання контрольної роботи

Максимальна кількість балів - 10	Критерії оцінювання
8-10	Завдання виконані якісно (90%-100% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи).
5-7	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89%-75% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи).
3-4	Завдання виконані з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної контрольної роботи).
1-2	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної контрольної роботи).

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Підручники та методичні рекомендації.
3. Індивідуальні тестові завдання для підсумкового контролю знань.
4. Нормативні документи.
5. Електронні навчальні посібники і підручники.

14. Рекомендована література

14.1. Навчальна та довідкова література для лекційного курсу

1. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 29 січня 2015 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2015. – 64 с. (Закон України).
2. Безклубенко С.Д. Українська культура: погляд крізь віки: Історико-теоретичні нариси. – Ужгород: Карпати, 2006. – 512 с.
3. Богущкий Ю.П., Андрущенко В.П., Безвершук Ж.О., Новохатько Л.М. Українська культура в європейському контексті. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
4. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник. – 3-е вид., доп. – К.: Академвидав, 2012, 2014.
5. Борисенко В.Й. Курс української історії. З найдавніших часів до ХХ ст.: Навчальний посібник. К., 1996.
6. Воронянський О.В. Історія України: Навчальний посібник для студентів ВНЗ: Харків, 2012.
7. Велика історія України від найдавніших часів. В 2 т. К., 1993.
8. Великий Українець: Матеріали з життя та діяльності М.С.Грушевського. К., 1992.
9. Грушевський М. Духовна Україна: Збірка творів. К., 1994.
10. Закович М.М., Зязюн І.А. та ін. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. – Знання, 2007. – 567 с.
11. Довідник з історії України: А-я. – 2-е вид., допрацьоване і доп. – К., 2001.
12. Історія України /Під. заг. ред. В.А. Смолія - К., 1997, 2002.
13. Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять / В.М.Литвин, А.Г.Слюсаренко, В.Ф.Колесник та ін. – За ред. В.М.Литвина, К., 2007.
14. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2013. – 271 с.
15. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник: Навч. посіб. /В.М.Литвин, В.І.Гусев та ін.. – К., 2002.
16. Історія: вступ до спеціальності: Навч. посіб. Для студентів вишів спеціальності «Історія». – Вінниця: Меркьюрі-Поділля, 2014. – 236 с.
17. Калакура Я.С., Рафальський О.О., Юрій М.Ф. Ментальний вимір української цивілізації. – К.: Генеза, 2017. – 560 с.
18. Король Ю. Історія України: Навчальний посібник. – 2-е вид., доп. – К.: Академвидав, 2012.
19. Котляр М., Кульчицький С. Довідник з історії України. - К., 2008.
20. Краснодемська І. Російсько-українська війна в дискурсі західних мас-медіа (2014-2016 рр.) / І. Краснодемська// Українознавство. – 2017. – № 4 (65), – С. 67-93.
21. Лещенко Н., Павлюк В. Українська культура. Свята. Традиції. Обряди. – Харків: Клуб сімейного дозвілля. – 2015. – 191 с.
22. Малий словник історії України /В. Смолій, С.Кульчицький, О. Майборода та ін. - К., 1997.
23. Політичні механізми формування громадянської ідентичності в сучасному українському суспільстві / Т.А. Бевз, О.О. Зорич, А.А.Зуйковська. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2014. – 296 с.
24. Прицак О.Й. Що таке історія України ? // УІЖ. – 2015. - № 1.
25. Ранньомодерна Україна на перехресті цивілізацій, культур, держав та регіонів / Відп. ред. В. Смолій. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2014. – 258 с.
26. Рафальський І. Феномен українського національного самовизначення. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2014. – 140 с.

27. Регіональна історія України: Зб. наук. ст. /В.Смолій (гол. ред.), Я. Верменич (відп. ред.). - Вип. 8. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2014. – 252 с.
28. Світлична В.В. Історія України: Навч. посіб. /За ред. Ю.М.Алексєєва. 4-е вид. – К.: Каравела, 2010. – 400 с.
29. Тисяча років української суспільно-політичної думки: У 12 т. /Т.Гунчак – голова ред. кол., наук. ред. – К., 2001.
30. Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика: Зб. ст. / Відп. ред. В.М. Даниленко, - Вип. 19. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2014. – 296 с.
31. Україна. Енциклопедія. - Харків: «ТОРСІНГ ПЛЮС», 2012. – 256 с. іл.
32. Українська культура в контексті світових глобалізаційних процесів /Гол. ред. Г. Скрипник. – К., 2012. – 360 с.
33. Україна крізь віки. У 18-и т. – К., 1998-2008.
34. Яцків Я.С., Железняк М.Г., Ізотова І.Ю, Наука і культура України: долаючи кордони. – К.: Академперіодика, 2014. – 176 с.
35. Журнали: “Український історичний журнал”, “Київська старовина”.

14.2. Література для практичних і семінарських занять

1. Корогод Л.П. Вступ до курсу «Історія України»: [методичні рекомендації] / Дніпропетровськ: ДДІФКіС. – «Бюро-М», 2010. – 84 с.
2. Корогод Л.П. Методичні рекомендації з курсу «Історія України» / Дніпропетровськ: ДДІФКіС, 2013. – 172 с.
3. Корогод Л.П. Україна в роки Другої світової війни: [методичні рекомендації з курсу «Історія і культура України»] / Дніпро: Вид-во ПДАФКіС, 2017. – 60 с.
4. Спортивна культура особистості [навчально-методичний посібник] / За ред. Корогод Л.П. – Дніпро: ПДАФКіС, 2017. – 264 с.
5. Українська діаспора: Навчально-методичний посібник з дисципліни «Історія і культура України» / Упоряд. Л.П. Корогод. – Дніпро: ПДАФКіС, 2018. – 101 с.
6. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник. – 3-е вид., доп. – К.: Академвидав, 2012, 2014.
7. Воронянський О.В. Історія України: Навчальний посібник для студентів ВНЗ: Харків, 2012.
8. Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять / В.М.Литвин, А.Г.Слюсаренко, В.Ф.Колесник та ін. – За ред. В.М.Литвина, К., 2007.
9. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2013. – 271 с.
10. Король Ю. Історія України: Навчальний посібник. – 2-е вид., доп. – К.: Академвидав, 2012.
11. Світлична В.В. Історія України: Навч. посіб. /За ред. Ю.М.Алексєєва. 4-е вид. – К.: Каравела, 2010. – 400 с.

14.3. Навчальна література для самостійної роботи студента

1. Корогод Л.П. Вступ до курсу «Історія України»: [методичні рекомендації] / Дніпропетровськ: ДДІФКіС. – «Бюро-М», 2010. – 84 с.
2. Корогод Л.П. Методичні рекомендації з курсу «Історія України» / Дніпропетровськ: ДДІФКіС, 2013. – 172 с.
3. Корогод Л.П. Україна в роки Другої світової війни: [методичні рекомендації з курсу «Історія і культура України»] / Дніпро: Вид-во ПДАФКіС, 2017. – 60 с.
4. Історичне краєзнавство у системі підготовки спеціалістів галузі фізичної культури і спорту: науково-методичні рекомендації / Укл.: Л.П. Корогод, П.В. Жавгурьян. –Дніпропетровськ: ДДІФКіС, 2013. – 64 с.

5. Спортивна культура особистості [навчально-методичний посібник] / За ред. Корогод Л.П. – Дніпро: ПДАФКіС, 2017. – 264 с.
6. Українська діаспора: Навчально-методичний посібник з дисципліни «Історія і культура України» / Упоряд. Л.П. Корогод. – Дніпро: ПДАФКіС, 2018. – 101 с.
7. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник. – 3-е вид., доп. – К.: Академвидав, 2012, 2014.
8. Воронянський О.В. Історія України: Навчальний посібник для студентів ВНЗ: Харків, 2012.
9. Історія України: Навчально-методичний посібник для семінарських занять / В.М.Литвин, А.Г.Слюсаренко, В.Ф.Колесник та ін. – За ред. В.М.Литвина, К., 2007.
10. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2013. 271 с.
11. Король Ю. Історія України: Навчальний посібник. – 2-е вид., доп. – К.: Академвидав, 2012.
12. Світлична В.В. Історія України: Навч. посіб. /За ред. Ю.М.Алексєєва. 4-е вид. – К.: Каравела, 2010. – 400 с.

14.4. Інша література

1. Апанович О. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. К., 1993.
2. Видатні постаті в історії України IX-XIX ст.: Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети. – К., 2002.
3. Віднянський С.В., Мартинова А.Ю. Світ після 2 вересня 1945 р. // УІЖ. – 2015. - № 5.
4. Головка В.В. Україна в умовах антитерористичної операції та російської збройної агресії (2014 р.). // УІЖ. – 2015. - № 3.
5. Голодомори в Україні. 1921-1923. 1932-1933. 1946-1947.: Злочини проти народу /О.М. Веселова, В.І. Марочко, О.М. Мовчан. – 2-е вид., доп. – К. – Нью-Йорк, 2000.
6. История Украинской ССР: В 10 т. К., 1981-1985.
7. Історія України в особах. Давньоруська держава. К., 1996.
8. Історія України в особах. Литовсько-польська доба. К., 1997.
9. Історія України в особах. IX – XVIII ст. К., 1993.
10. Історія України в особах. ХІХ – ХХ ст. - К., 1995.
11. Кульчицький С. Київ – Харків – Київ: Столиця України //Історія України. - 1996. - № 14.
12. Кульчицький С.В. Суспільно-політичне й соціально-економічне становище України в 2010-першій половині 2015 рр. // УІЖ. – 2015. - № 3.
13. Литвин В.М. Образи Великого Кобзаря в українській інтелектуальній історії (до 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка) / Відп. ред.. В.А. Смолій. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2014. – 52 с.
14. Орлова Т. Війни в історії ХХ ст. //Історичний журнал. – 2004. № 1-2.
15. Провідники духовності в Україні /за ред.. І.Ф. Куроса. – К., 2003.
16. Симоненко Р.Г. Про геополітичний фактор в історії України //УІЖ. – 2001. - № 3.
17. Толочко П. Великий Державний Герб України //Київська старовина. – 2000. - № 5.
18. Турчина Л. Перенесення столиці УСРР із Харкова до Києва (до 70-річчя події) //Історичний журнал. – 2004. - № 4.
19. Україна: ХХ століття: У 2-х кн. /В. Литвин, В. Смолій, М.Шпаковський. – К., 2002.
20. Чухліб Т.В. Гетьмани України – Русі. – Донецьк: ТОВ «ВКФ «БАО»», 2012. – 304 с.
21. Шаповал Ю. Україна ХХ століття: Особи та події в контексті важкої історії. – К., 2001.
22. Шевченко І. Польща в історії України //Київська старовина. – 2001. - № 2.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://litopys.org.ua/> – Історія України IX-XVIII ст. (Першоджерела та інтерпретації);
2. <http://www.history.org.ua/> – Інститут історії України НАН України;
3. <http://www.unitest.com/uahist/> – Повні тексти підручників і монографій з історії України для початківців;
4. <http://history.franko.lviv.ua/> – Повні тексти підручників і монографій з історії України для початківців;
5. http://www.history.univ.kiev.ua/index_ukr.html – Історичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
6. <http://www.history.iatp.org.ua/>
7. <http://www.ukrainehistory.narod.ru/> – словник історичних термінів, хронологічні таблиці;
8. <http://www.ukrhistory.narod.ru/> – Українська історична бібліотека;
9. <http://www.ukrterra.com.ua/> – Інститут Суспільних Досліджень "УкрТерра" – громадська організація, зареєстрована у 2004 р. Одним із напрямків діяльності є дослідження та популяризація історії України, зокрема історія козаччини та історія української консервативної думки.

Доцент _____ Л.П. Корогод.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Л.П. Корогод